

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	11.1-2MAT-D1.1.08-DO	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Dydaktyka ogólna
	angielskim	General didactic

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	
1.2. Forma studiów	Studia stacjonarne / studia niestacjonarne
1.3. Poziom studiów	Studia pierwszego stopnia
1.4. Profil studiów	Ogólnoakademicki
1.5. Specjalność	
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	WPiA, IES
1.7. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr Tadeusz Dyrda
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr Tadeusz Dyrda
1.9. Kontakt	dyrda.tadeusz@gmail.com

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	S
2.2. Status przedmiotu	
2.3. Język wykładowy	język polski
2.4. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	
2.5. Wymagania wstępne	Bez wymagań wstępnych

3. FORMY, SPOSOBY I METODY PROWADZENIA ZAJĘĆ

3.1. Formy zajęć	Wykład (10 godz.), ćwiczenia audytoryjne (20 godz.)	
3.2. Sposób realizacji zajęć	Zajęcia w pomieszczeniach dydaktycznych UJK	
3.3. Sposób zaliczenia zajęć	Zaliczenie z oceną	
3.4. Metody dydaktyczne	Wykład – wykład konwersatoryjny, Ćwiczenia - pogadanka, referat, dyskusja grupowa, praca w małych grupach	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	Bereźnicki F., Dydaktyka kształcenia ogólnego. Kraków, 2001. Janowski A., Uczeń w teatrze życia szkolnego. Warszawa, 1998. Wyd.III. Reid Jo-A., Forrestal P., Cook J., Uczenie się w małych grupach w klasie. Warszawa, 1996. Szymański M.S., O metodzie projektów. Z historii, teorii i praktyki pewnej metody kształcenia. Warszawa, 2000.
	uzupełniająca	Filipiak E., Rozwijanie zdolności uczenia się. Z Wygotskim i Brunnerem w tle. Gdańsk, 2012. Istota uczenia się. Wykorzystanie wyników badań w praktyce. Red. Dumont H., Instance D., Benavides F., Warszawa 2013. Fenstermacher G., Soltis F., Style nauczania. Warszawa, 2000 Okoń W., Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej. Warszawa, 1998. Wyd. IV i nast.

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

4.1. Cele przedmiotu

Wiedza

C.1. Opanowanie przez studentów wiedzy obejmującej strukturę dydaktyki ogólnej; podstawowe pojęcia dydaktyczne; funkcje szkoły i edukacji; cele, zasady i metody edukacji; kwestie programów edukacyjnych.

Umiejętności

C.2. Opanowanie przez studentów umiejętności rozróżniania, porównywania, analizowania oraz krytycznego ustosunkowywania się do teoretycznych zagadnień dydaktycznych w kontekście praktyki edukacyjnej.

C.3. Wdrożenie studentów w umiejętności animowania prac nad rozwojem osób uczących się, w umiejętności indywidualnego i samodzielnego uczenia się zgodnie z zasadą edukacji ustawicznej (przez całe życie).

Kompetencje społeczne

C.4. Tworzenie sobie przez studentów podstaw kompetencji własnego stylu bycia nauczycielem i krytycznego oceniania tych kompetencji oraz rytualizacji praktyki edukacyjnej w szkołach.

C.5. Wytworzenie u studentów empatycznego i wrażliwego stosunku do uczniów jako relacji podmiotowej nauczyciel uczeń, a szczególnie poczucia sprawiedliwości jako etycznej podstawy oceniania,

4.2. Treści programowe:

Wykład / 10 godz /

Podstawy dydaktyki w epistemologii – podstawowe systemy dydaktyczne. Źródła i cechy dydaktyki tradycyjnej oraz dydaktyki progresywistycznej. Systemy dydaktyczne współcześnie. Reformowanie edukacji – *przesunięcie progresywistyczne*.

Podstawowe pojęcia dydaktyki ogólnej. Przedmiot dydaktyki ogólnej. Uczenie się – podstawowe pojęcie dydaktyczne. Pojęcia określające proces edukacyjny /kształcenia/; nauczanie – uczenie się /tradycjonalizm/; uczenie się – nauczanie /progresywizm/. Proces edukacyjny jako nauczanie – uczenie się przez przyswajanie wiedzy oraz uczenie się przez odkrywanie wiedzy.

Edukacja i szkoła tradycyjna a edukacja i szkoła wspomagająca rozwój. Funkcje edukacji – funkcja adaptacyjna i funkcja emancypacyjna. System klasowo – lekcyjny i system przedmiotowy w szkole – kierunki zmian i reformowania. Cele kształcenia ogólnego.

Organizacja procesu edukacyjnego w szkole. Formy organizacji procesu edukacyjnego. Zasady kształcenia. Metody przyswajania wiedzy /podające/. Metody odkrywania wiedzy /problemowe. Metody waloryzacyjne. Metody praktyczne. Style nauczania.

System oświaty w Polsce i wybranych krajach UE. Struktura systemu szkolnictwa w Polsce. Systemy szkolne w wybranych krajach UE. Kwestia obowiązku szkolnego. Idee edukacyjne we współczesnej Europie. Pluralizm programowy w szkolnictwie europejskim.

Ćwiczenia audytoryjne / 20 godz./

Podstawowe nurty w edukacji współczesnej. Kwestia autonomii nauczyciela. Krytyka edukacji – edukacja w kryzysie. Postawy nauczycieli w edukacji – podejście progresywistyczne a podejście tradycyjne. Problemy w klasie szkolnej.

Cele edukacji / kształcenia / – źródła, taksonomie. Wartości jako źródło celów kształcenia ogólnego – rodzaje i struktura wartości / N.Hartman, U. Moszczyńska /, kwestia prawdy / W. Stróżewski /. Taksonomia celów edukacji B.S. Blooma.

Program i treści edukacji / kształcenia. Pojęcie programu kształcenia / K. Kruszewski /. Funkcje programu kształcenia. Modele programu kształcenia / H. Komorowska, modele oparte o tzw. filozofię programu. Modele programu ze względu na układ treści.

Proces kształcenia – kształcenie wielostronne. Rozwój osobowości ucznia a rodzaje aktywności. Podający tok kształcenia – czynności nauczyciela i czynności ucznia. Poszukujący tok kształcenia – czyn-

ności nauczyciela i ucznia. Lekcje szkole – podstawowe rodzaje i modele.
 Uczenie się we współpracy. Teoria uczenia się – uczenie się a język, poziomy myślenia /J.Moffett/.
 Korzyści z uczenia się w małych grupach. Strategia uczenia się w małych grupach /model/. Kierowanie małymi grupami.
 Metoda projektów w edukacji. Postawy teoretyczne metody projektów – czym jest metoda projektów w edukacji. Podstawowe cechy metody. Fazy realizacji projektów edukacyjnych. Różnorodność metody projektów.
 Niepowodzenia w nauce szkolnej. Pojęcie niepowodzeń szkolnych. Rodzaje niepowodzeń w nauce szkolnej. Przyczyny niepowodzeń w nauce szkolnej. Sposoby przezwyciężania niepowodzeń w szkole i ich negatywnych skutków.
 Sprawdzanie i ocenianie wyników kształcenia. Istota i funkcje sprawdzania. Formy sprawdzania. Metody sprawdzania. Testy osiągnięć szkolnych – wymagania stawiane testom, rodzaje testów, rodzaje zadań testowych, zalety i wady testów.
 Efektywność nauczania w klasie szkolnej. Właściwości skutecznego nauczania. Czas nauczania. Klimat i organizacja klasy szkolnej. Aktywne nauczanie, informowanie, kierowanie dyskusją. Nagradzanie osiągnięć uczniowskich. Wpływ nauczyciela na uczniów.
 Kultura szkolna – funkcjonowanie i tworzenie. Pojęcie kultury szkoły. Tworzenie i źródła kultury szkolnej. Subkultury wewnątrz szkoły. Kultura nauczycieli. Kultura, efektywność i doskonalenie szkoły.

4.3. Efekty kształcenia			
kod	Student, który zaliczył przedmiot	Odniesienie do efektów kształcenia	
w zakresie WIEDZY:		dla kierunku	dla obszaru
W01	Posiada wiedzę z zakresu projektowania i prowadzenia badań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej, poszerzoną w odniesieniu do odpowiednich etapów edukacyjnych i uwzględniającą specjalne potrzeby edukacyjne uczniów z zaburzeniami rozwoju.	NAU2/3_W06	
W02	Posiada wiedzę z zakresu struktury i funkcji systemu edukacji – celów, podstaw prawnych, organizacji i funkcjonowania instytucji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych.	NAU2/3_W07	
W03	Posiada wiedzę z zakresu metodyki wykonywania zadań - norm, procedur i dobrych praktyk stosowanych w wybranym obszarze działalności pedagogicznej (wychowanie przedszkolne, nauczanie w szkołach ogólnodostępnych, w szkołach i oddziałach specjalnych)	NAU2/3_W10	
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:			
U01	Potrafi posługiwać się wiedzą teoretyczną z zakresu pedagogiki, psychologii oraz dydaktyki i metodyki szczegółowej w celu diagnozowania, analizowania i prognozowania sytuacji pedagogicznych oraz dobiera strategii realizowania działań praktycznych na poszczególnych etapach edukacji.	NAU2/3_U03	
U02	Potrafi ocenić przydatność typowych metod, procedur i dobrych praktyk do realizacji zadań dydaktycznych, wy-	NAU2/3_U07	

	chowawczych i opiekuńczych, związanych z odpowiednimi etapami edukacyjnymi.		
U03	Potrafi animować prace nad rozwojem uczestników procesów pedagogicznych, wspierać ich samodzielność w zdobywaniu wiedzy oraz inspirować do działań na rzecz uczenia się przez całe życie.	NAU2/3_U10	
U04	Potrafi pracować z uczniami, indywidualizować zadania i dostosowywać metody i treści do potrzeb i możliwości uczniów (w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi), oraz zmian zachodzących w świecie i nauce.	NAU2/3_U11	
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH:			
K01	Jest przekonany o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych: wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych zadań zawodowych wynikających z roli nauczyciela.	NAU2/3_K02	
K02	Ma świadomość istnienia etycznego wymiaru diagnozowania i oceniania uczniów	NAU2/3_K05	
K03	Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy , projektuje i wykonuje działania pedagogiczne (dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze)	NAU2/3_K06	
K04	Jest gotowy do podejmowania indywidualnych i zespołowych działań na rzecz podnoszenia jakości pracy szkoły	NAU2/3_K07	

4.4.Kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia				
Wykład				
na ocenę 3	na ocenę 3,5	na ocenę 4	na ocenę 4,5	na ocenę 5
Uzyskanie przez studenta z pisemnego sprawdzianu egzaminacyjnego weryfikującego osiągnięte przez studenta efekty w zakresie wiedzy, rezultatu na poziomie od 51% do 60% punktów	Uzyskanie przez studenta z pisemnego sprawdzianu egzaminacyjnego weryfikującego osiągnięte przez studenta efekty w zakresie wiedzy, rezultatu na poziomie od 61% do 70% punktów	Uzyskanie przez studenta z pisemnego sprawdzianu egzaminacyjnego weryfikującego osiągnięte przez studenta efekty w zakresie wiedzy, rezultatu na poziomie od 71% do 80% punktów	Uzyskanie przez studenta z pisemnego sprawdzianu egzaminacyjnego weryfikującego osiągnięte przez studenta efekty w zakresie wiedzy, rezultatu na poziomie od 81% do 90% punktów	Uzyskanie przez studenta z pisemnego sprawdzianu egzaminacyjnego weryfikującego osiągnięte przez studenta efekty w zakresie wiedzy, rezultatu na poziomie od 91% do 100% punktów
Ćwiczenia				
Obecność na co najmniej 90% godzin ćwiczeń; zaliczenie podczas konsultacji tematów zajęć , na których student był	Obecność na co najmniej 90% godzin ćwiczeń; zaliczenie podczas konsultacji tematów zajęć	Obecność na co najmniej 90% godzin ćwiczeń; zaliczenie podczas konsultacji tematów zajęć , na których stu-	Obecność na co najmniej 90% godzin ćwiczeń; zaliczenie podczas konsultacji tematów zajęć , na których stu-	Obecność na co najmniej 90% godzin ćwiczeń; zaliczenie podczas konsultacji tematów zajęć , na których student był

nieobecny-usprawiedliwiony ; minimalnie aktywny udział w dyskusjach i referowaniu przygotowanych do ćwiczeń materiałów; zaliczenie kolokwium w formie pisemnego sprawdzianu weryfikującego uzyskane przez studenta efekty i osiągnięcie rezultatu na poziomie od 51 do 60 punktów	, na których student był nieobecny-usprawiedliwiony; więcej niż na minimalnym poziomie, aktywny udział w dyskusjach i referowaniu przygotowanych do ćwiczeń materiałów; zaliczenie kolokwium w formie pisemnego sprawdzianu weryfikującego uzyskane przez studenta efekty i osiągnięcie rezultatu na poziomie od 61 do 70 punktów	dent był nieobecny-usprawiedliwiony; aktywny na dobrym poziomie udział w dyskusjach i referowaniu przygotowanych do ćwiczeń materiałów; zaliczenie kolokwium w formie pisemnego sprawdzianu weryfikującego uzyskane przez studenta efekty i osiągnięcie rezultatu na poziomie od 71 do 80 punktów	dent był nieobecny-usprawiedliwiony; aktywny na więcej niż dobrym poziomie udział w dyskusjach i referowaniu przygotowanych do ćwiczeń materiałów; zaliczenie kolokwium w formie pisemnego sprawdzianu weryfikującego uzyskane przez studenta efekty i osiągnięcie rezultatu na poziomie od 81 do 90 punktów	nieobecny-usprawiedliwiony ;aktywny na bardzo dobrym poziomie udział w dyskusjach i referowaniu przygotowanych do ćwiczeń materiałów; zaliczenie kolokwium w formie pisemnego sprawdzianu weryfikującego uzyskane przez studenta efekty i osiągnięcie rezultatu na poziomie od 91 do 100 punktów
---	---	---	--	--

4.5. Metody oceny							
Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Projekt	Kolokwium	Zadania domowe	Referat Sprawozdania	Dyskusje	Inne
			X		X	X	

1. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
<i>LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/</i>		
<i>Udział w wykładach</i>		
<i>Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach... itd.</i>		
<i>Udział w konsultacjach</i>		

<i>Udział w egzaminie/kolokwium zaliczeniowym itp.</i>		
<i>Inne</i>		
SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKON-TAKTOWE/		
<i>Przygotowanie do wykładu</i>		
<i>Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium itp.</i>		
<i>Przygotowanie do egzaminu/kolokwium</i>		
<i>Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa</i>		
<i>Opracowanie prezentacji multimedialnej</i>		
<i>Przygotowanie hasła do Wikipedii</i>		
<i>Inne</i>		
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN		
PUNKTY ECTS za przedmiot		

Przyjmuję do realizacji (data i podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)

.....